



DiSKAR

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU ARAŞTIRMA MERKEZİ

İŞSİZLİK YENİDEN ŞAHA KALKTI! GENİŞ TANIMLI İŞSİZ SAYISI 12 MİLYONA DAYANDI

- Geniş tanımlı işsizlik pandemi döneminin üzerinde!
- Geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 29,2!
- Geniş tanımlı işsiz sayısı son bir yılda 2,7 milyon, son bir ayda 1,7 milyon kişi arttı!
- Zamana bağlı eksik istihdamda ciddi artış var!
- Geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 37!

AĞUSTOS 2024



İŞSİZLİK VE İSTİHDAMIN GÖRÜNÜMÜ RAPORU

Ağustos 2024

Bu araştırma **Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Araştırma Merkezi (DİSK-AR)** tarafından hazırlanmış ve **12 Ağustos 2024** tarihinde kamuoyuna sunulmuştur. Bu araştırmaya ilişkin metodolojik bilgi ekte yer almaktadır.

Araştırma DİSK-AR kaynak gösterilerek kullanılabilir.

TÜRKİYE DEVRİMCİ İŞÇİ SENDİKALARI KONFEDERASYONU



Adres: Dikilitaş Mahallesi Eren Sokak No: 4 Beşiktaş, İstanbul

Tel: (0212) 291 00 05 – 291 00 06 – 258 19 66 – 258 19 67

Faks: (0212) 240 42 09 ve (0212) 296 91 24

GSM: (0533) 276 47 23

DİSK Web: www.disk.org.tr

DİSK-AR Web: arastirma.disk.org.tr

DİSK-AR e-posta: diskar@disk.org.tr

DİSK-AR sosyal medya (Twitter, Instagram): @disk_arastirma

DİSK sosyal medya (Facebook, Twitter, Instagram): @diskinsesi

ÖZET

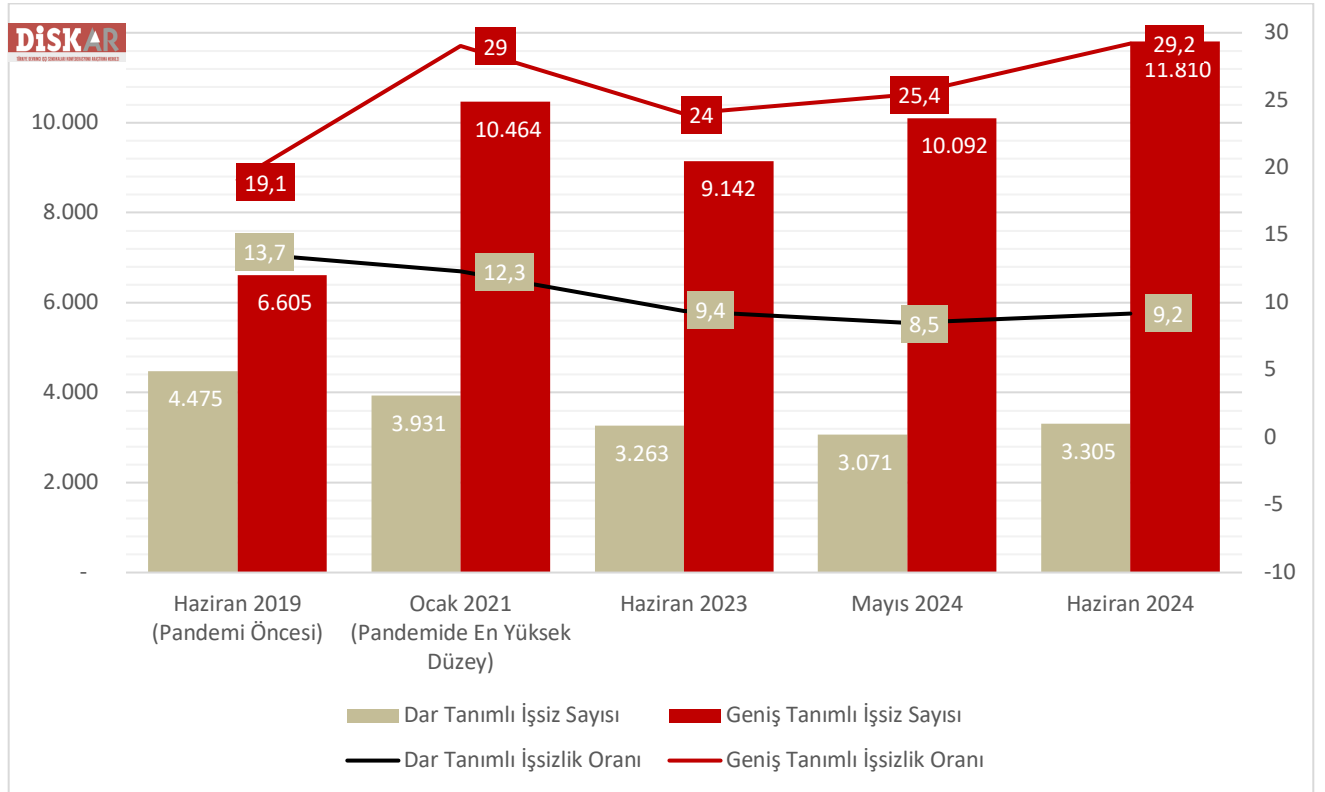
İşsizlik Yeniden Şaha Kalktı!

Geniş Tanımlı İşsiz Sayısı 12 Milyona Dayandı!

- Geniş tanımlı işsizlik pandemi döneminin de üzerinde!
- Geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 29,2!
- Geniş tanımlı işsiz sayısı son bir yılda 2,7 milyon,
- Geniş tanımlı işsizlik son bir ayda 1,7 milyon kişi arttı!
- Zamana bağlı eksik istihdamda ciddi artış var!
- Geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 37!

TÜİK'in Haziran 2024 Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) sonuçları 12 Ağustos 2024'te yayımlandı. Mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı yüzde 9,2 mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsizlik oranı (âtil işgücü) ise yüzde 29,2 seviyesinde gerçekleşti. TÜİK'e göre Türkiye genelinde 15 ve daha yukarı yaştaki kişilerde dar tanımlı işsiz sayısı (mevsim etkisinden arındırılmış) 2024 Haziran ayında 3 milyon 305 bin oldu (Grafik 1).

Grafik 1: Dar ve Geniş Tanımlı İşsiz Sayıları ile İşsizlik Oranları
(Haziran 2019-Haziran 2023-Haziran 2024) (Bin) (Yüzde)



Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

DİSK-AR tarafından TÜİK verilerinden yararlanarak yapılan hesaplama göre **mevsim etkisinden arındırılmış geniş tanımlı işsiz sayısı** ise **Haziran 2024'te 11 milyon 810 bin kişi** olarak gerçekleşti. TÜİK'e göre pandemi öncesinde, 2019 Haziran'da yüzde 13,7 olan dar tanımlı işsizlik Haziran 2024'te yüzde 9,2 olarak gerçekleşti. Ancak aynı dönemde geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 19,1'den yüzde 29,2'ye yükseldi. Son 1 yılda geniş tanımlı işsiz sayısı 2 milyon 668 bin artarak 9,1 milyondan 11,8 milyona yükseldi (Grafik 1). Covid-19 salgını sonrası geniş tanımlı işsizlik oranı 10 puan, geniş tanımlı işsiz sayısı ise 5 milyon 205 bin kişi arttı.

Açıklama: TÜİK'in yeni seri aylık Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) verilerinin istihdam konusunda detay içermemesi nedeniyle istihdama ilişkin değerlendirmelerimizi TÜİK'in üç aylık HİA verileri üzerinden üç ayda bir yapmaya başladık. O nedenle aylık raporlarımızda istihdam değerlendirmesine yer veremiyoruz.

ZAMANA BAĞLI EKSİK İSTİHDAMDA BÜYÜK ARTIŞ!

TÜİK tarafından yayımlanan HİA verilerine göre Haziran 2024'te geniş tanımlı işsizlikte (âtlı işgücü) artış devam etti. **Geniş tanımlı işsiz sayısı son bir yılda 2 milyon 668 bin, son 10 yılda (2014-2024 arası) ise 6 milyon 389 bin kişi arttı.**

Haziran 2014'te 5,4 milyon olan geniş tanımlı işsiz sayısı Haziran 2023'te 9,1 milyon ve Haziran 2024'te ise 11,8 milyon olarak gerçekleşti. **Geniş tanımlı işsiz sayısındaki artışın sebebi zamana bağlı eksik istihdam ve ümitsiz işsizler ile iş aramayıp çalışmaya hazır olanları, iş arayan ancak hemen çalışmaya başlayamayacak olanları kapsayan potansiyel işgücü sayısındaki artıştır.** Âtlı işgücündeki yükselişin temel sebebi ise zamana bağlı eksik istihdam edilenlerin sayısında ciddi artıştır.

Tablo 1: Geniş Tanımlı İşsizlerin Sayısı ve Bileşenlerine Göre Dağılımı
(Haziran 2023-Mayıs 2024-Haziran 2024) (Bin) (Yüzde)

	HAZİRAN 2023	MAYIS 2024	HAZİRAN 2024	YILLIK ARTIŞ	AYLIK ARTIŞ
DAR TANIMLI İŞSİZ SAYISI	3.263	3.071	3.305	42	234
ZAMANA BAĞLI EKSİK İSTİHDAM	2.388	3.217	3.932	1.544	715
POTANSİYEL İŞGÜCÜ	3.491	3.804	4.573	1.082	769
GENİŞ TANIMLI İŞSİZ SAYISI	9.142	10.092	11.810	2.668	1.718

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

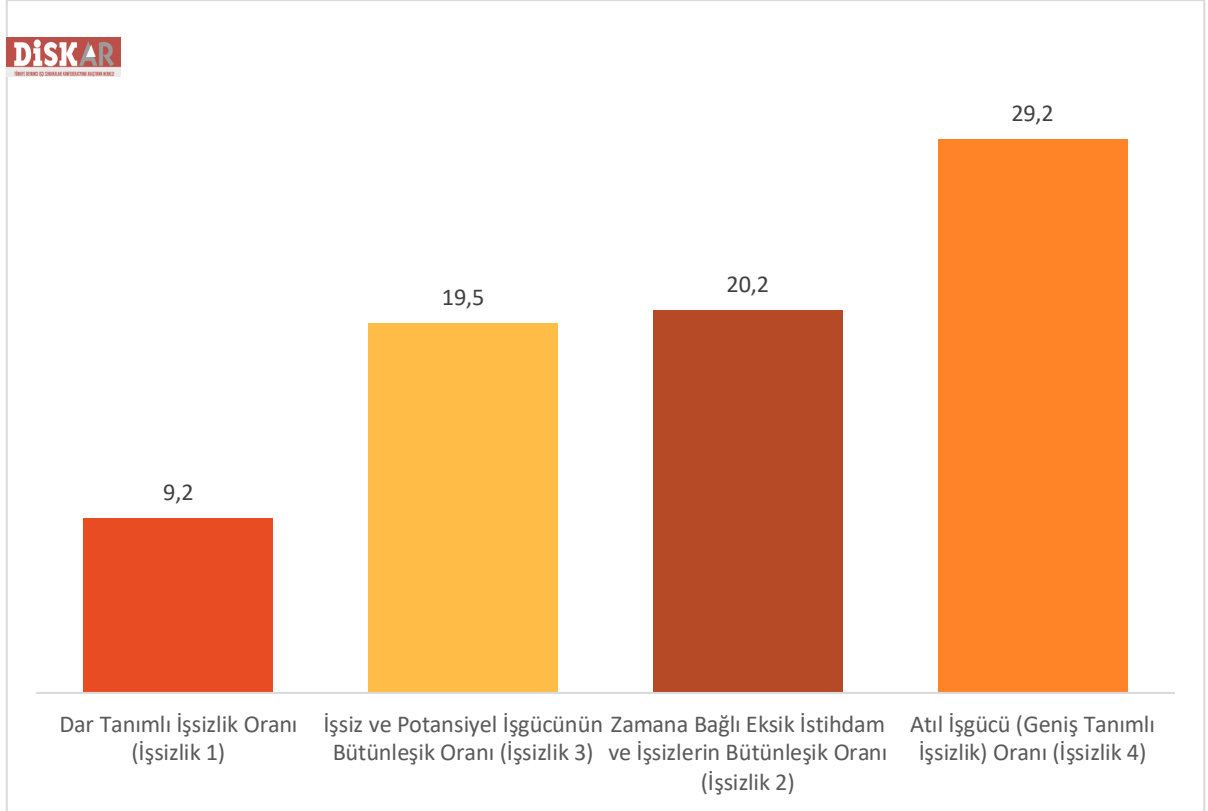
Zamana bağlı eksik istihdam kapsamındaki artış çok çarpıcı. **Haftalık 40 saatten daha az çalışan ve imkânı olması durumunda daha çok çalışmayı isteyenleri kapsayan zamana bağlı eksik istihdam edilenlerin sayısı son bir yılda 2,4 milyondan 3,9 milyona yükselerek 1 milyon 544 bin kişi arttı.** Zamana bağlı eksik istihdam edilenlerin sayısı son bir ayda ise 715 bin kişi arttı. Zamana bağlı eksik istihdamdaki artış geçim sıkıntısının sonucu olarak ortaya çıkıyor.

Potansiyel işgücü sayısı son bir yılda 1 milyon 82 bin kişi artarak 3,5 milyondan 4,6 milyona yükseldi. Potansiyel işgücündeki artış son bir aylık dönemde 769 bin kişi oldu.

GENİŞ TANIMLI İŞSİZLİK ORANI YÜZDE 29,2

TÜİK'e göre dar tanımlı işsizlik düşerken öte tandan birçok işsizlik türü yükselmeye devam ediyor. Haziran 2024 döneminde mevsim etkisinden arındırılmış (MEA) dar tanımlı işsizlik (işsizlik 1) yüzde 9,2 olarak açıklanırken zamana bağlı eksik istihdam ile işsizlerin bütünleşik oranı (işsizlik 2) yüzde 20,2; işsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı (işsizlik 3) yüzde 19,5 ve **âtıl işgücü oranı (işsizlik 4, geniş tanımlı işsizlik) ise yüzde 29,2** olarak açıklandı (Grafik 2).

Grafik 2: İşsizlik Oranları (Mevsim Etkisinden Arındırılmış) (Haziran 2024) (Yüzde)

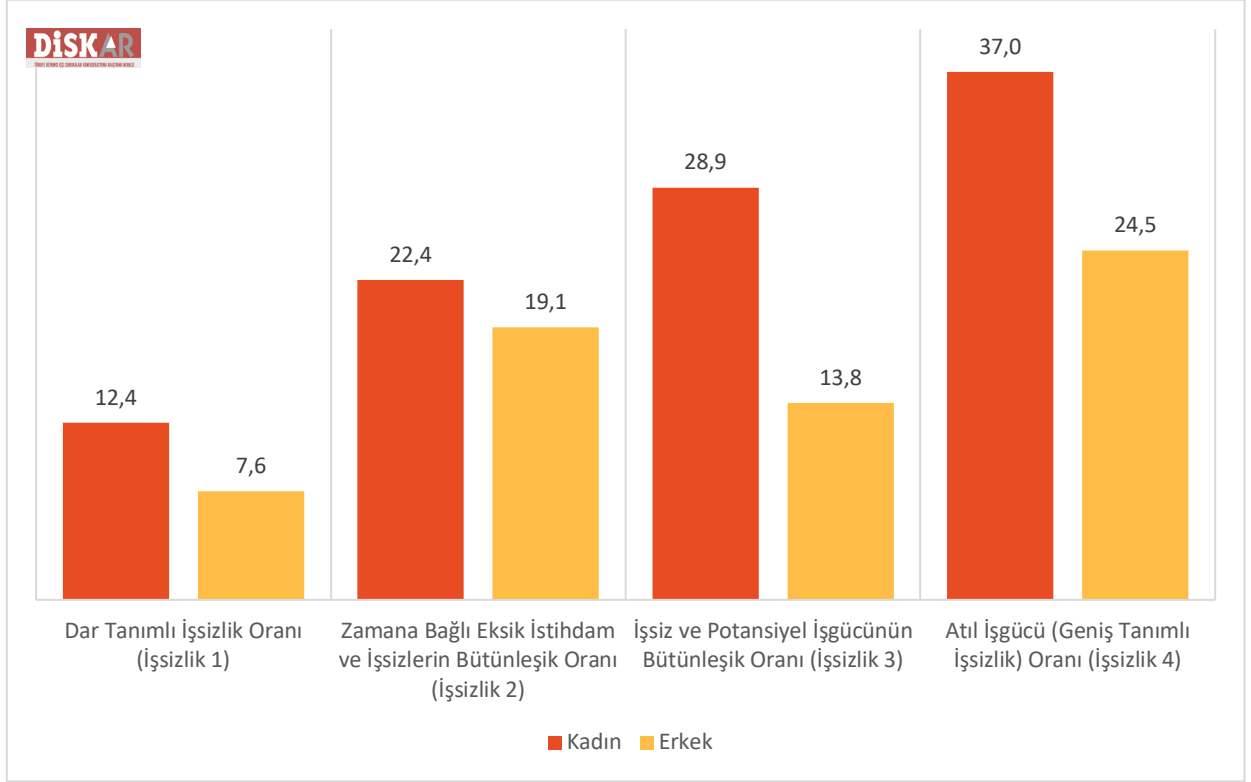


Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

GENİŞ TANIMLI KADIN İŞSİZLİĞİ YÜKSELİYOR: YÜZDE 37!

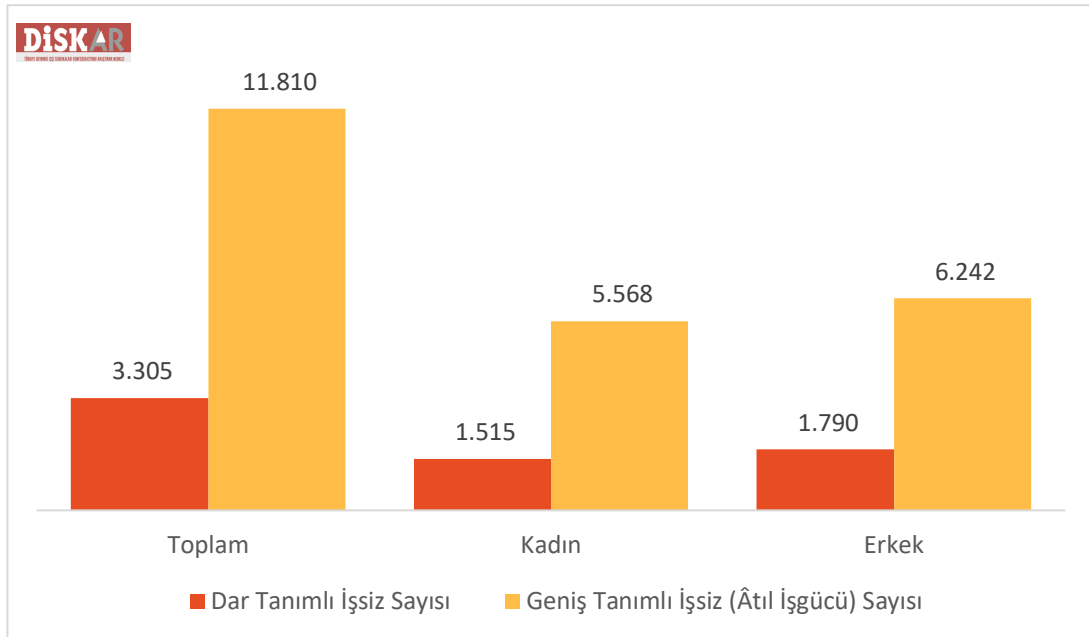
Kadın işsizliği önemli toplumsal cinsiyet eşitsizliği göstergesi olmaya devam ediyor. Kadınların istihdama erişimi önemli kısıtlılıklar içeriyor. Türkiye’de bir yandan kadınların istihdama katılma oranları erkeklere göre oldukça düşük seyrederken öte yandan Türkiye’de kadın işsizliği erkeklere kıyasla oldukça yüksek seyretmeye devam ediyor.

TÜİK tarafından açıklanan dört ayrı işsizlik türünde de kadın işsizliği erkek işsizliğinden oldukça yüksek seyrediyor. Haziran 2024’te mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsizlik oranı erkeklerde yüzde 7,6 iken kadınlarda yüzde 12,4 olarak gerçekleşti. Geniş tanımlı işsizlik (âtıl işgücü) erkeklerde yüzde 24,5, kadınlarda ise yüzde 37 olarak hesaplandı (Grafik 3). Geniş tanımlı kadın işsizliği ile geniş tanımlı erkek işsizliği arasındaki fark 12,5 puandır.

Grafik 3: Cinsiyete Göre Mevsim Etkisinden Arındırılmış İşsizlik Oranları (Haziran 2024) (Yüzde)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

Haziran 2024'te zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı erkeklerde yüzde 19,1 iken kadınlarda yüzde 22,4'tür. İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı erkeklerde yüzde 13,8 iken kadınlarda yüzde 28,9'dur (Grafik 3).

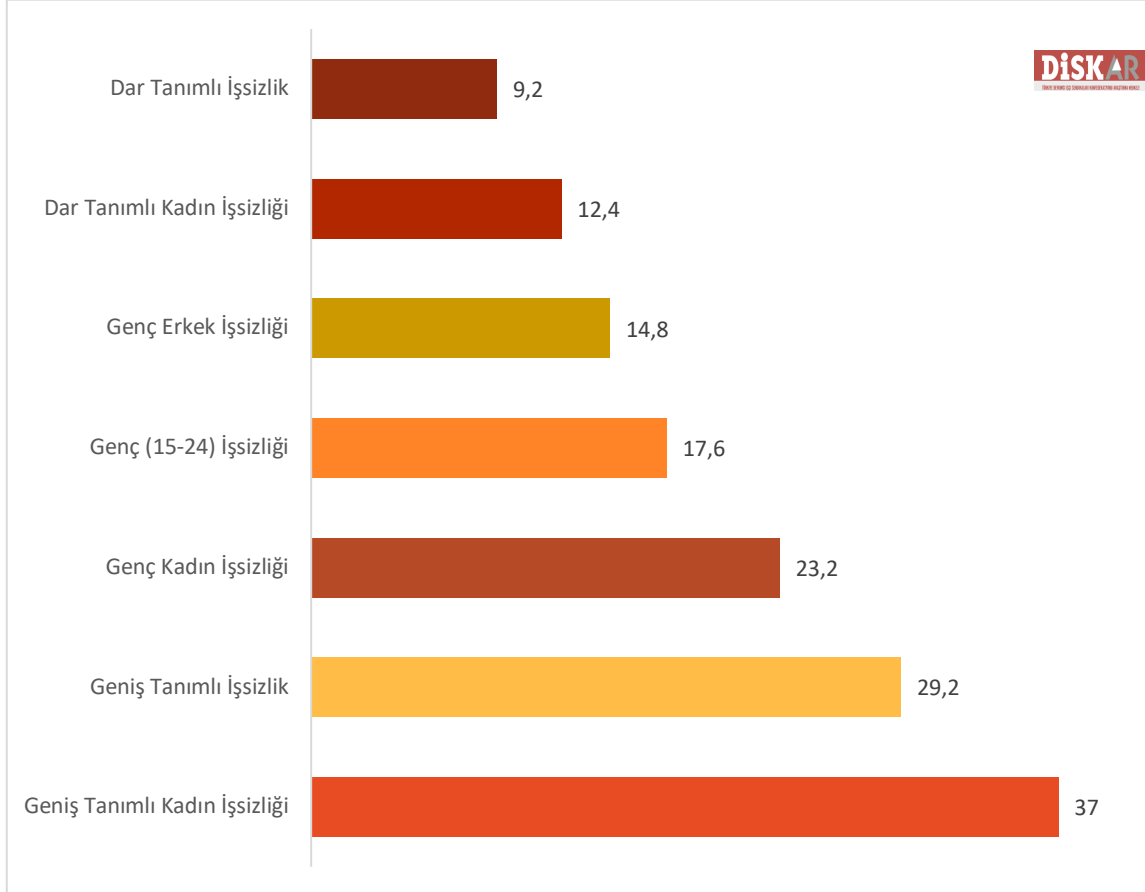
Grafik 4: Cinsiyete Göre İşsiz Sayıları (Dar ve Geniş Tanımlı) (Haziran 2024) (Bin)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

Haziran 2024 itibarıyla kadınlarda mevsim etkisinden arındırılmış dar tanımlı işsiz sayısı 1 milyon 515 bin ve geniş tanımlı işsiz sayısı 5 milyon 568 bindir. Erkeklerde ise dar tanımlı işsiz sayısı 1 milyon 790 bin ve geniş tanımlı işsiz sayısı 6 milyon 242 bindir (Grafik 4).

Haziran 2024'te mevsim etkisinden arındırılmış HİA verilerine göre işsizlik türlerinin en yüksek olduğu kategori yüzde 37 ile geniş tanımlı kadın işsizliği olmaya devam ediyor. İkinci yüksek işsizlik kategorisi yüzde 29,2 ile geniş tanımlı işsizliktir. **Haziran 2024'te** üçüncü en yüksek işsizlik kategorisi ise yüzde 23,2 ile genç kadın işsizliği oldu (Grafik 5).

Grafik 5: İşsizlik Türleri (Mevsim Etkisinden Arındırılmış) (Haziran 2024) (Yüzde)

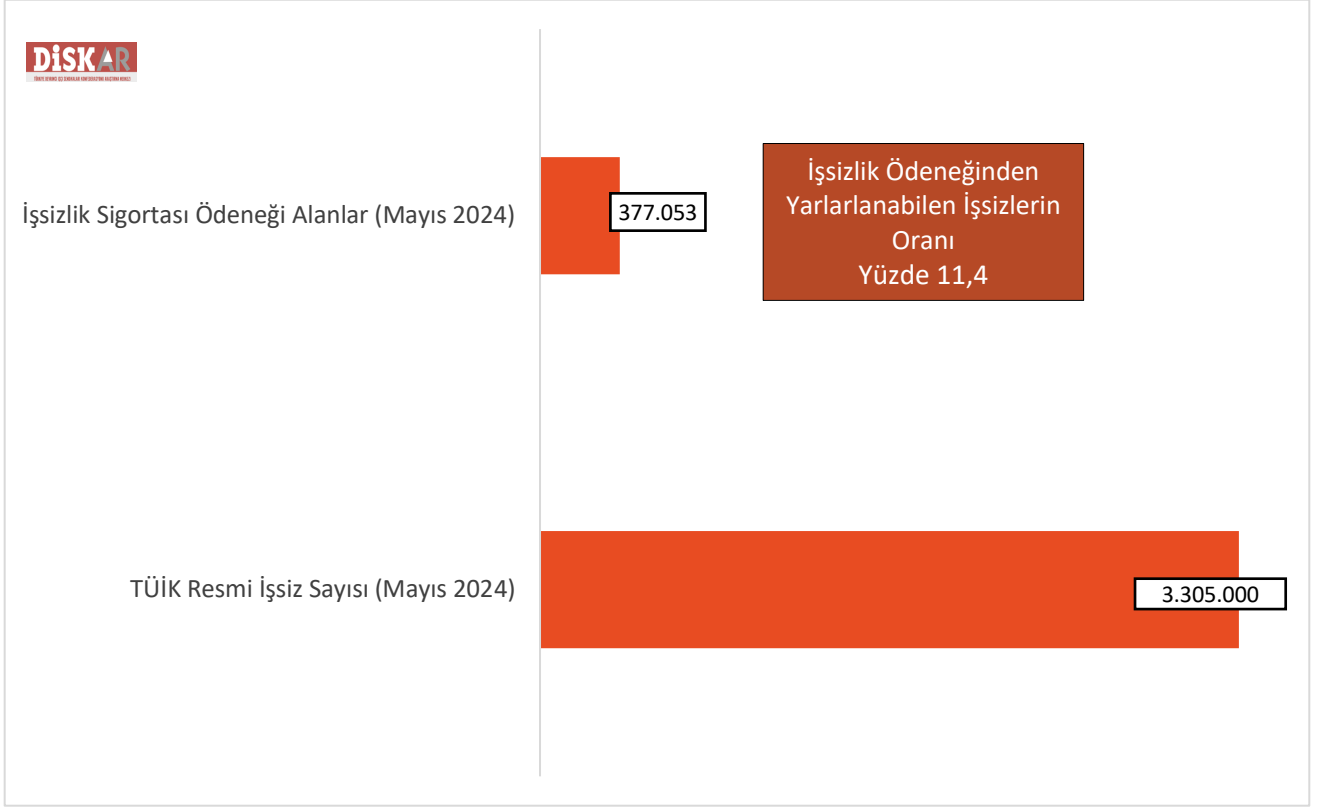


Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

RESMİ İŞSİZLERİN YAKLAŞIK YÜZDE 90'I İŞSİZLİK ÖDENEĞİ ALAMIYOR!

TÜİK'in resmi dar tanımlı işsizlerin ezici çoğunluğu işsizlik ödeneğinden yararlanamıyor. İşsizlik ödeneğinden yararlanma koşullarının ağır olması ve işsizlik sigortası kaynaklarının amacı dışında kullanılması sebebiyle işsizlerin büyük çoğunluğu işsizlik ödeneğinden yararlanamıyor.

Haziran 2024'te TÜİK toplam dar tanımlı işsiz sayısını 3 milyon 305 bin kişi olarak açıkladı. İŞKUR'un Haziran 2024 İşsizlik Sigortası Bültenleri verilerine göre ise bu ayda işsizlik ödeneği alabilenlerin sayısı 377 bin civarındadır. Böylece Haziran 2024'te resmi işsizlerin sadece yüzde 11,4'ü işsizlik ödeneği alabildi. Yaklaşık 3 milyon işsiz işsizlik ödeneğinden yoksun kaldı. Bu da işsizlerin yüzde 88,6'sının işsizlik ödeneği alamadığı anlamına geliyor (Grafik 6).

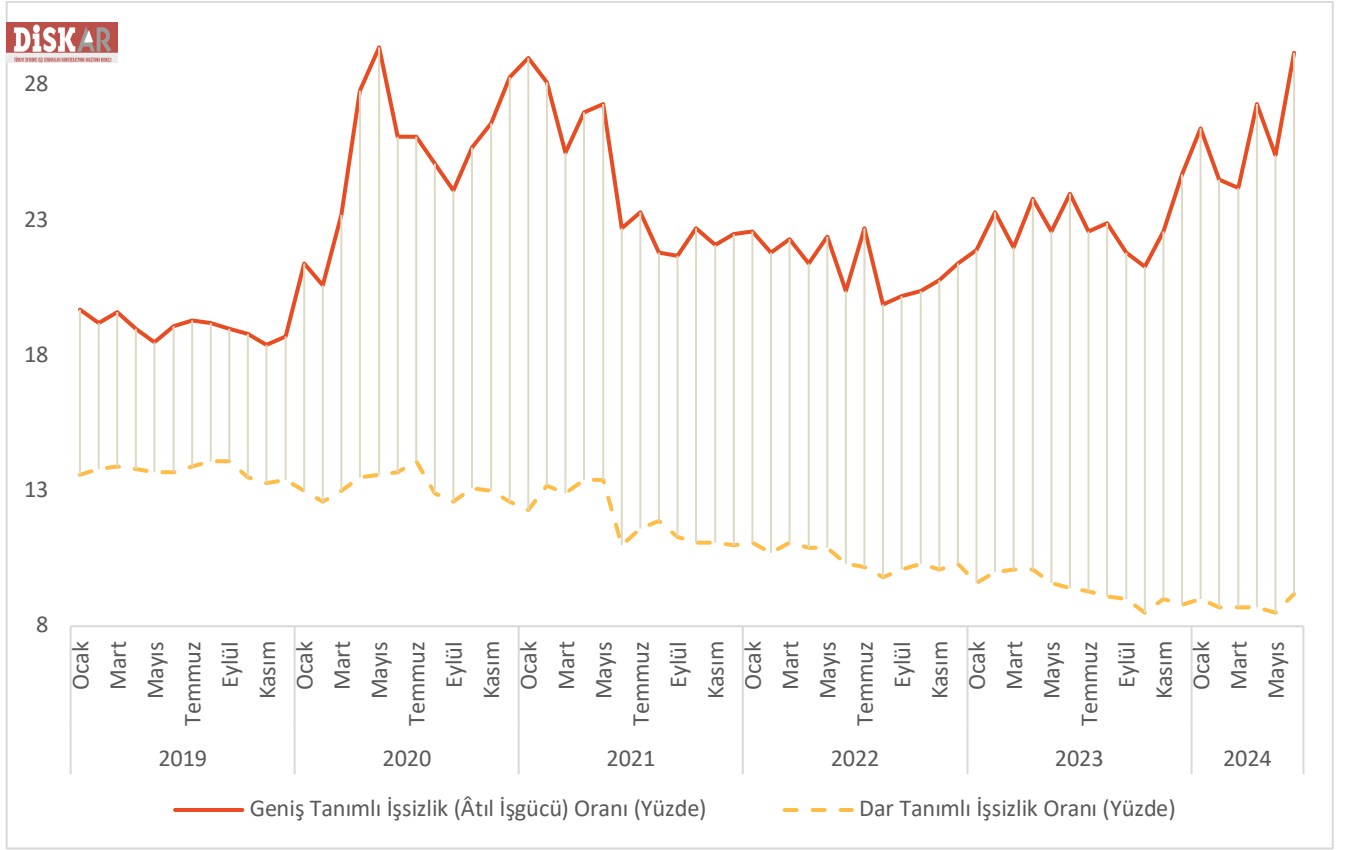
Grafik 6: İşsizlerden İşsizlik Ödeneği Almaya Hak Kazanabilenlerin Oranı (Haziran 2024) (Bin)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İlgücü Araştırması, Haziran 2024. İŞKUR, İşsizlik Sigortası Bülteni, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

GENİŞ VE DAR TANIMLI İŞSİZLİK FARKI 20 PUAN!

Geniş tanımlı işsizlik oranı ile dar tanımlı işsizlik oranı arasındaki puan farkı açılma eğilimini sürdürüyor. Zamana bağlı eksik istihdamda artış ve iş bulma ümidinin kaybedilmesine paralel olarak geniş tanımlı işsizlik oranı artıyor ve dar tanımlı işsizlik ile arasındaki makas açılıyor. Örneğin, Ocak 2019'da dar tanımlı işsizlik yüzde 13,6 iken geniş tanımlı işsizlik yüzde 19,7 olarak gerçekleşmişti. Bu dönemde geniş tanımlı işsizlik dar tanımlı işsizlikten 6,1 puan yüksekti.

Haziran 2024'te ise dar tanımlı işsizlik yüzde 9,2 iken geniş tanımlı işsizlik yüzde 29,2 olarak gerçekleşti (Grafik 7). Dar ve geniş işsizlik arasındaki fark bu dönemde 20 puan oldu. Böylece dar ve geniş tanımlı işsizlik arasındaki puan farkı en yüksek düzeye ulaştı. **Dar ve geniş işsizlik arasındaki makasın bu denli açılmasının en önemli nedeni zamana bağlı eksik istihdam sayısı, ümidini kaybedenlerin, iş aramayıp çalışmaya hazır olanların ve iş arayıp işbaşı yapamayacak olanların sayısındaki artıştır. Böylece dar tanımlı işsizlik sınırlı kalırken geniş tanımlı işsizlik arasındaki fark açılmaktadır.**

Grafik 7: Türkiye’de Dar ve Geniş Tanımlı İşsizlik Oranları (Ocak 2019-Haziran 2024) (Yüzde)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

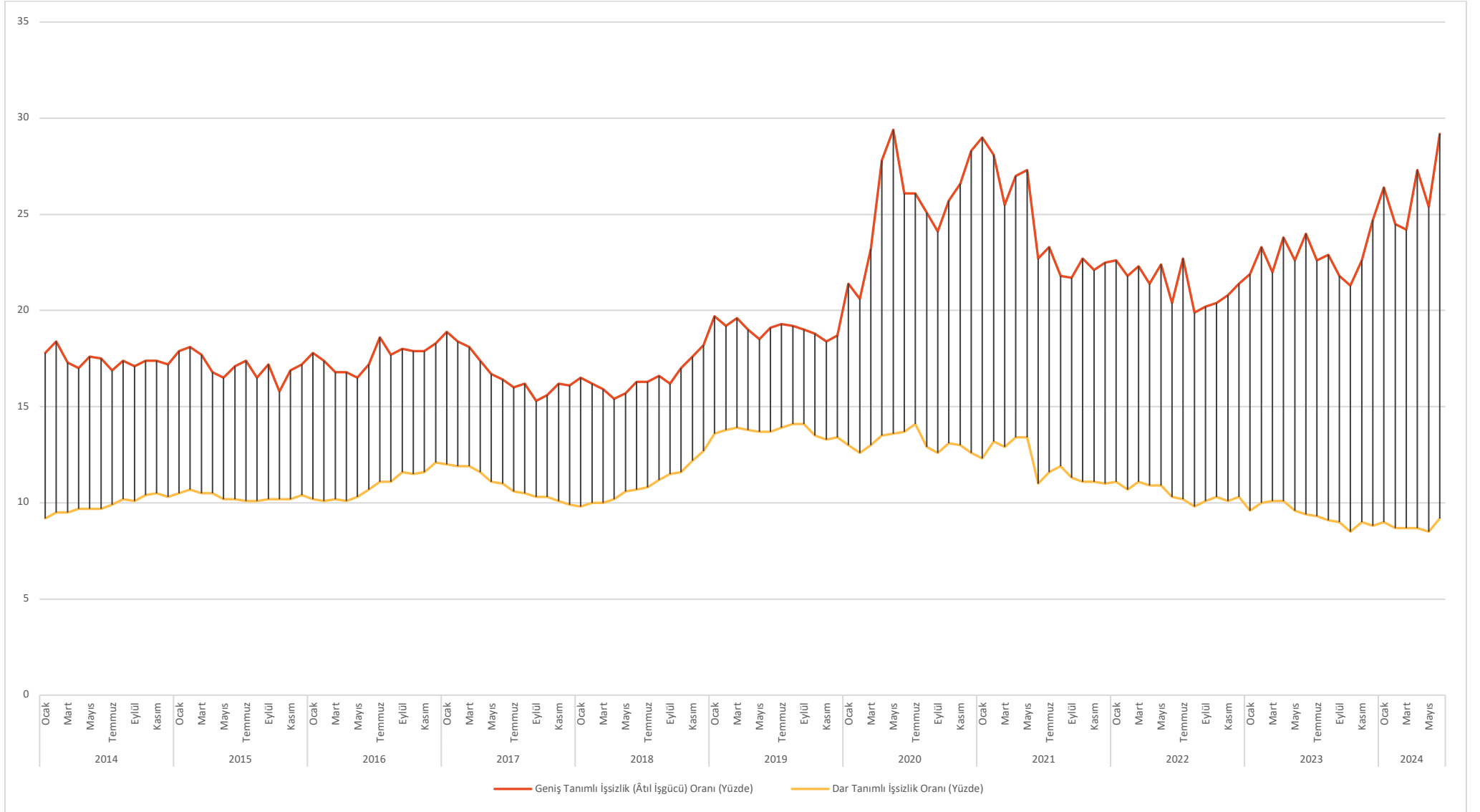
AYRINTILI İŞSİZLİK VERİLERİ

Ek-Tablo 1: İşsizlik Türleri ve Oranları (Mevsim Etkisinden Arındırılmış) (2014 Ocak-2024 Haziran) (Bin) (Yüzde)

		Dar Tanımlı İşsizlik Oranı (Yüzde)	Dar Tanımlı İşsiz Sayısı (Bin)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı (Yüzde)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam (Bin)	Potansiyel İşgücünün ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı (Yüzde)	Potansiyel İşgücü (Bin)	Âtıl İşgücü (Geniş Tanımlı İşsizlik) Oranı (Yüzde)	Âtıl İşgücü (Geniş Tanımlı İşsiz Sayısı) (Bin)
2014	Ocak	9,2	2.581	11,7	697	15,4	2.049	17,8	5.327
	Şubat	9,5	2.676	12,0	688	16,1	2.190	18,4	5.554
	Mart	9,5	2.691	11,9	696	15,0	1.857	17,3	5.244
	Nisan	9,7	2.761	11,9	633	14,9	1.749	17	5.143
	Mayıs	9,7	2.758	12,0	653	15,4	1.914	17,6	5.324
	Haziran	9,7	2.791	11,6	560	15,7	2.069	17,5	5.421
	Temmuz	9,9	2.812	11,4	442	15,4	1.872	16,9	5.125
	Ağustos	10,2	2.904	11,9	470	15,8	1.871	17,4	5.245
	Eylül	10,1	2.923	12,0	561	15,3	1.794	17,1	5.279
	Ekim	10,4	3.021	12,1	478	15,9	1.875	17,4	5.374
	Kasım	10,5	3.031	12,4	545	15,6	1.739	17,4	5.315
	Aralık	10,3	3.009	12,1	514	15,6	1.816	17,2	5.338
2015	Ocak	10,5	3.059	12,4	568	16,1	1.967	17,9	5.594
	Şubat	10,7	3.115	12,5	527	16,4	1.990	18,1	5.632
	Mart	10,5	3.066	12,2	506	16,1	1.964	17,7	5.536
	Nisan	10,5	3.085	12,1	472	15,3	1.667	16,8	5.224
	Mayıs	10,2	2.986	11,7	448	15,0	1.667	16,5	5.101
	Haziran	10,2	3.024	11,8	483	15,5	1.873	17,1	5.380
	Temmuz	10,1	2.988	11,6	445	16,0	2.080	17,4	5.514
	Ağustos	10,1	2.998	11,5	406	15,2	1.771	16,5	5.175
	Eylül	10,2	3.039	11,8	473	15,7	1.938	17,2	5.449
	Ekim	10,2	3.046	11,1	284	14,9	1.673	15,8	5.002
	Kasım	10,2	3.061	11,4	351	15,7	1.944	16,9	5.356
	Aralık	10,4	3.101	12,0	493	15,6	1.861	17,2	5.455
2016	Ocak	10,2	3.078	12,0	542	16,2	2.158	17,8	5.778
	Şubat	10,1	3.030	11,6	437	16,0	2.086	17,4	5.553
	Mart	10,2	3.061	11,6	412	15,5	1.869	16,8	5.343
	Nisan	10,1	3.071	11,9	538	15,1	1.776	16,8	5.385
	Mayıs	10,3	3.135	11,7	417	15,2	1.744	16,5	5.296
	Haziran	10,7	3.239	11,8	342	16,1	1.963	17,2	5.543
	Temmuz	11,1	3.370	12,2	333	17,5	2.354	18,6	6.058
	Ağustos	11,1	3.411	12,5	417	16,4	1.927	17,7	5.754
	Eylül	11,6	3.537	12,9	403	16,7	1.876	18	5.816
	Ekim	11,5	3.560	13,1	485	16,4	1.800	17,9	5.845
	Kasım	11,6	3.603	13,3	516	16,3	1.727	17,9	5.846
	Aralık	12,1	3.741	13,5	444	16,9	1.802	18,3	5.987
2017	Ocak	12	3.723	13,5	468	17,5	2.072	18,9	6.262
	Şubat	11,9	3.703	13,3	451	17,1	1.976	18,4	6.131
	Mart	11,9	3.692	13,3	431	16,8	1.823	18,1	5.946
	Nisan	11,6	3.616	12,9	421	16,2	1.734	17,4	5.771
	Mayıs	11,1	3.490	12,4	424	15,4	1.621	16,7	5.536
	Haziran	11	3.432	11,9	286	15,6	1.708	16,4	5.425
	Temmuz	10,6	3.367	11,5	272	15,1	1.662	16	5.301
	Ağustos	10,5	3.340	11,5	309	15,3	1.788	16,2	5.437
	Eylül	10,3	3.253	11,2	289	14,4	1.521	15,3	5.063
	Ekim	10,3	3.267	11,5	397	14,5	1.582	15,6	5.246
	Kasım	10,1	3.224	11,2	348	15,2	1.914	16,2	5.486
	Aralık	9,9	3.157	11,1	378	14,9	1.867	16,1	5.402
2018	Ocak	9,8	3.141	11,5	530	15,0	1.938	16,5	5.609
	Şubat	10	3.175	11,3	423	15,0	1.883	16,2	5.481
	Mart	10	3.179	11,2	391	14,7	1.766	15,9	5.336
	Nisan	10,2	3.277	11,4	378	14,2	1.487	15,4	5.142

	Mayıs	10,6	3.418	11,7	350	14,6	1.504	15,7	5.272
	Haziran	10,7	3.444	11,6	284	15,4	1.779	16,3	5.506
	Temmuz	10,8	3.506	11,8	325	15,3	1.726	16,3	5.557
	Ağustos	11,2	3.613	12,3	364	15,6	1.695	16,6	5.672
	Eylül	11,5	3.729	12,4	300	15,3	1.467	16,2	5.497
	Ekim	11,6	3.754	12,9	417	15,8	1.609	17	5.780
	Kasım	12,2	3.942	13,4	389	16,5	1.666	17,6	5.998
	Aralık	12,7	4.129	13,9	375	17,1	1.703	18,2	6.207
2019	Ocak	13,0	4.361	14,7	360	18,7	2.023	19,7	6.745
	Şubat	12,6	4.483	15,1	413	18,0	1.651	19,2	6.547
	Mart	13,0	4.550	15,2	443	18,4	1.831	19,6	6.825
	Nisan	13,5	4.458	14,9	366	18,0	1.670	19	6.494
	Mayıs	13,6	4.473	14,5	265	17,7	1.593	18,5	6.331
	Haziran	13,7	4.475	14,7	312	18,3	1.817	19,1	6.605
	Temmuz	14,2	4.514	14,9	332	18,3	1.760	19,3	6.606
	Ağustos	12,9	4.563	14,9	273	18,5	1.769	19,2	6.605
	Eylül	12,6	4.586	15,2	354	17,9	1.500	19	6.440
	Ekim	13,1	4.370	14,4	298	17,9	1.744	18,8	6.412
	Kasım	13,0	4.324	14,3	335	17,4	1.628	18,4	6.286
	Aralık	12,6	4.352	14,5	368	17,6	1.672	18,7	6.392
2020	Ocak	13	4.152	15,6	828	19,0	2.362	21,4	7.342
	Şubat	12,6	4.017	14,9	742	18,5	2.321	20,6	7.080
	Mart	13	3.924	16,0	921	20,4	2.831	23,2	7.677
	Nisan	13,5	3.908	18,3	1.400	23,5	3.802	27,8	9.109
	Mayıs	13,6	4.029	19,3	1.687	24,4	4.230	29,4	9.946
	Haziran	13,7	4.180	17,4	1.143	22,7	3.577	26,1	8.900
	Temmuz	14,2	4.312	18,2	1.230	22,4	3.234	26,1	8.776
	Ağustos	12,9	3.999	16,9	1.233	21,5	3.385	25,1	8.617
	Eylül	12,6	3.915	15,9	1.028	21,2	3.395	24,1	8.338
	Ekim	13,1	4.070	17,4	1.337	21,9	3.503	25,7	8.910
	Kasım	13,1	4.064	17,1	1.251	23,1	4.051	26,6	9.366
	Aralık	12,6	3.917	17,8	1.603	23,8	4.545	28,3	10.064
2021	Ocak	12,3	3.930	19,7	2.350	22,5	4.184	29	10.463
	Şubat	13,2	4.207	19,6	2.037	22,3	3.728	28,1	9.972
	Mart	12,9	4.194	17,9	1.642	20,9	3.313	25,5	9.150
	Nisan	13,4	4.369	19,4	1.969	21,5	3.383	27	9.721
	Mayıs	13,4	4.318	19,4	1.949	21,8	3.484	27,3	9.751
	Haziran	11	3.532	15	1.286	19,1	3.217	22,7	8.035
	Temmuz	11,6	3.768	16	1.429	19,4	3.143	23,3	8.340
	Ağustos	11,9	3.922	15	1.012	18,9	2.830	21,8	7.764
	Eylül	11,3	3.750	14,9	1.206	18,3	2.861	21,7	7.818
	Ekim	11,1	3.703	15,6	1.497	18,6	3.068	22,7	8.269
	Kasım	11,1	3.713	15,3	1.386	18,2	2.876	22,1	7.975
	Aralık	11	3.710	15,2	1.420	18,6	3.153	22,5	8.283
2022	Ocak	11,1	3.769	15,4	1.438	18,7	3.141	22,6	8.348
	Şubat	10,7	3.594	14,8	1.376	18,1	3.034	21,8	8.004
	Mart	11,1	3.777	15,3	1.413	18,4	3.020	22,3	8.209
	Nisan	10,9	3.730	14,4	1.202	18,1	3.016	21,4	7.948
	Mayıs	10,9	3.784	16	1.756	17,7	2.848	22,4	8.388
	Haziran	10,3	3.520	13,9	1.246	17,1	2.826	20,4	7.592
	Temmuz	10,2	3.443	15,2	1.696	18,1	3.268	22,7	8.407
	Ağustos	9,8	3.354	13,4	1.251	16,4	2.730	19,9	7.335
	Eylül	10,1	3.457	13,9	1.323	16,7	2.744	20,2	7.524
	Ekim	10,3	3.563	14,3	1.394	16,7	2.672	20,4	7.629
	Kasım	10,1	3.554	14,3	1.461	16,9	2.855	20,8	7.870
	Aralık	10,3	3.591	14,9	1.618	17,2	2.925	21,4	8.135
2023	Ocak	9,6	3.386	15,2	1.950	16,7	2.972	21,9	8.308
	Şubat	10	3.474	16	2.081	17,8	3.292	23,3	8.847
	Mart	10,1	3.499	15,1	1.742	17,4	3.076	22	8.317
	Nisan	10,1	3.565	17	2.418	17	3.098	23,8	9.081
	Mayıs	9,6	3.371	16	2.229	16,8	3.016	22,6	8.616
	Haziran	9,4	3.263	16,3	2.388	17,7	3.491	24	9.142

	Temmuz	9,3	3.235	14,7	1.893	17,7	3.571	22,6	8.699
	Ağustos	9,1	3.177	15,2	2.127	17,4	3.505	22,9	8.809
	Eylül	9	3.139	14,6	1.941	16,7	3.207	21,8	8.287
	Ekim	8,5	2.978	13,7	1.803	16,6	3.375	21,3	8.156
	Kasım	9	3.122	14,8	2.035	17,3	3.514	22,6	8.670
	Aralık	8,8	3.108	16,4	2.670	17,9	3.896	24,7	9.674
2024	Ocak	9	3.201	18,2	3.259	18,2	3.984	26,4	10.443
	Şubat	8,7	3.101	16,3	2.698	17,6	3.836	24,5	9.635
	Mart	8,7	3.096	16,2	2.687	17,4	3.771	24,2	9.554
	Nisan	8,7	3.092	19,8	3.975	17,3	3.727	27,3	10.794
	Mayıs	8,5	3.071	17,5	3.217	17,3	3.804	25,4	10.092
	Haziran	9,2	3.305	20,2	3.932	19,5	4.573	29,2	11.810

Ek Grafik 1: Mevsim Etkisinden Arındırılmış Dar Tanımlı ve Geniş Tanımlı (Âtıl İşgücü) İşsizlik Oranları (2014 Ocak-2024 Haziran) (Yüzde)

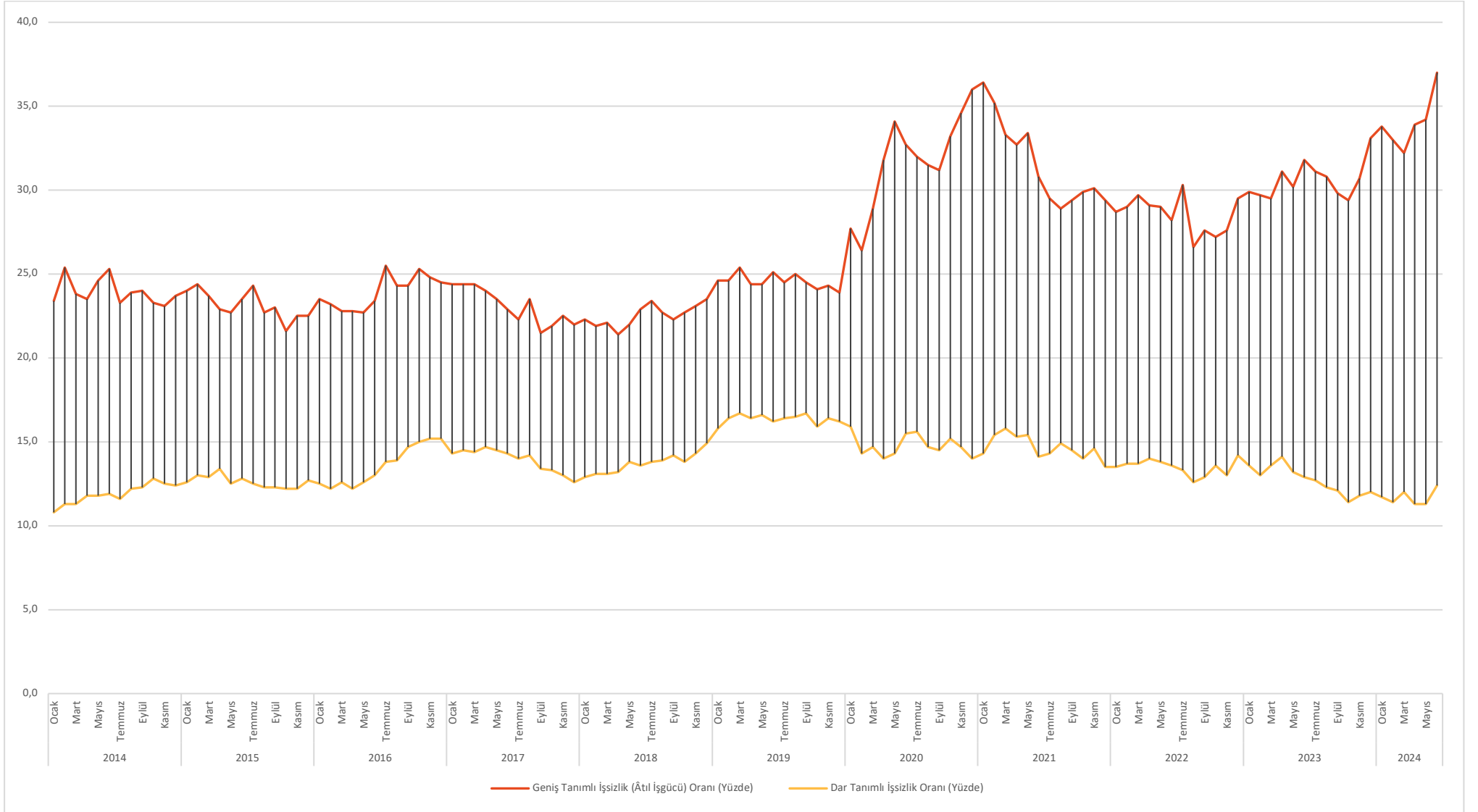
Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

Ek Tablo 2: Kadın İşsizlik Türleri ve Oranları (Mevsim Etkilerinden Arındırılmış) (2014 Ocak-2024 Haziran) (Bin) (Yüzde)

		Dar Tanımlı (Standart) İşsizlik Oranı (Yüzde)	Dar Tanımlı (Standart) İşsiz Sayısı (Bin)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı (Yüzde)	Zamana Bağlı Eksik İstihdam (Bin)	Potansiyel İşgücünün ve İşsizlerin Bütünleşik Oranı	Potansiyel İşgücü (Bin)	Âtıl İşgücü (Geniş Tanımlı İşsizlik) Oranı (Yüzde)	Âtıl İşgücü (Geniş Tanımlı İşsiz Sayısı) (Bin)
2014	Ocak	10,8	900	12,9	173	21,5	1.132	23,4	2.205
	Şubat	11,3	949	14	224	23,1	1.283	25,4	2.456
	Mart	11,3	963	13,7	202	21,6	1.115	23,8	2.281
	Nisan	11,8	1.011	14,2	207	21,4	1.050	23,5	2.268
	Mayıs	11,8	1.013	14,3	219	22,3	1.169	24,6	2.401
	Haziran	11,9	1.029	13,6	145	23,8	1.346	25,3	2.520
	Temmuz	11,6	993	12,9	109	22,1	1.149	23,3	2.252
	Ağustos	12,2	1.049	14	155	22,4	1.130	23,9	2.334
	Eylül	12,3	1.060	14,2	168	22,3	1.118	24,0	2.346
	Ekim	12,8	1.132	14,3	128	22,0	1.034	23,3	2.294
	Kasım	12,5	1.106	14,3	159	21,5	1.014	23,1	2.279
	Aralık	12,4	1.104	14,1	153	22,2	1.125	23,7	2.383
2015	Ocak	12,6	1.120	14,3	155	22,5	1.142	24,0	2.417
	Şubat	13,0	1.166	14,8	163	22,8	1.141	24,4	2.469
	Mart	12,9	1.163	14,6	153	22,2	1.076	23,7	2.392
	Nisan	13,4	1.216	14,9	139	21,5	942	22,9	2.298
	Mayıs	12,5	1.137	14,1	150	21,3	1.025	22,7	2.312
	Haziran	12,8	1.181	14,3	135	22,1	1.095	23,5	2.411
	Temmuz	12,5	1.140	14,1	146	22,9	1.231	24,3	2.518
	Ağustos	12,3	1.133	13,8	140	21,4	1.071	22,7	2.344
	Eylül	12,3	1.140	13,4	99	22,0	1.146	23,0	2.385
	Ekim	12,2	1.139	13,2	89	20,7	993	21,6	2.221
	Kasım	12,2	1.146	13,2	95	21,6	1.129	22,5	2.371
	Aralık	12,7	1.204	14,1	134	21,2	1.024	22,5	2.362
2016	Ocak	12,5	1.180	14,2	159	22,0	1.146	23,5	2.485
	Şubat	12,2	1.143	13,7	137	21,8	1.143	23,2	2.424
	Mart	12,6	1.188	13,8	109	21,8	1.101	22,8	2.398
	Nisan	12,2	1.143	13,8	154	21,3	1.091	22,8	2.387
	Mayıs	12,6	1.199	13,9	123	21,6	1.090	22,7	2.412
	Haziran	13,0	1.238	14,2	116	22,3	1.144	23,4	2.499
	Temmuz	13,8	1.327	14,8	95	24,7	1.390	25,5	2.812
	Ağustos	13,9	1.344	15,2	121	23,2	1.162	24,3	2.628
	Eylül	14,7	1.427	16	131	23,1	1.070	24,3	2.629
	Ekim	15,0	1.477	17,1	206	23,4	1.078	25,3	2.760
	Kasım	15,2	1.500	16,9	170	23,3	1.046	24,8	2.716
	Aralık	15,2	1.513	16,5	132	23,3	1.056	24,5	2.701
2017	Ocak	14,3	1.422	15,7	136	23,2	1.146	24,4	2.703
	Şubat	14,5	1.441	15,8	133	23,1	1.119	24,4	2.693
	Mart	14,4	1.439	16	156	23,1	1.123	24,4	2.718
	Nisan	14,7	1.468	16	129	22,9	1.060	24,0	2.657
	Mayıs	14,5	1.450	15,8	127	22,3	998	23,5	2.575
	Haziran	14,3	1.436	15,1	78	22,2	1.015	22,9	2.529
	Temmuz	14,0	1.406	14,8	83	21,6	979	22,3	2.468
	Ağustos	14,2	1.446	15,2	103	22,6	1.108	23,5	2.658
	Eylül	13,4	1.364	14,5	110	20,5	906	21,5	2.381
	Ekim	13,3	1.370	14,7	139	20,6	938	21,9	2.448
	Kasım	13,0	1.338	13,9	97	21,6	1.139	22,5	2.574
	Aralık	12,6	1.311	14	143	20,7	1.058	22,0	2.513
2018	Ocak	12,9	1.337	14,3	141	21,0	1.056	22,3	2.534
	Şubat	13,1	1.352	14,1	109	20,9	1.028	21,9	2.489
	Mart	13,1	1.354	14	97	21,2	1.070	22,1	2.521
	Nisan	13,2	1.376	14,3	116	20,4	946	21,4	2.438
	Mayıs	13,8	1.443	15	129	20,9	944	22,0	2.516
	Haziran	13,6	1.423	14,5	90	22,1	1.133	22,9	2.646

	Temmuz	13,8	1.446	14,8	106	22,4	1.164	23,4	2.716
	Ağustos	13,9	1.459	15	112	21,7	1.039	22,7	2.610
	Eylül	14,2	1.498	15,1	95	21,5	981	22,3	2.573
	Ekim	13,8	1.443	15	125	21,7	1.054	22,7	2.622
	Kasım	14,3	1.500	15,3	104	22,2	1.064	23,1	2.668
	Aralık	14,9	1.573	16,2	138	22,2	991	23,5	2.702
2019	Ocak	15,8	1.681	16,9	114	23,6	1.081	24,6	2.877
	Şubat	16,4	1.755	17,4	108	23,7	1.025	24,6	2.888
	Mart	16,7	1.799	17,6	98	24,6	1.130	25,4	3.026
	Nisan	16,4	1.764	17,2	86	23,6	1.014	24,4	2.865
	Mayıs	16,6	1.783	17,1	57	23,9	1.036	24,4	2.876
	Haziran	16,2	1.727	17,2	102	24,3	1.132	25,1	2.961
	Temmuz	16,4	1.751	17,2	87	23,8	1.039	24,5	2.877
	Ağustos	16,5	1.753	17,1	65	24,4	1.112	25,0	2.929
	Eylül	16,7	1.785	17,8	119	23,5	952	24,5	2.856
	Ekim	15,9	1.691	16,8	98	23,3	1.030	24,1	2.819
	Kasım	16,4	1.757	17,1	77	23,6	1.013	24,3	2.846
	Aralık	16,2	1.723	16,9	73	23,3	982	23,9	2.779
2020	Ocak	15,9	1.657	18,1	235	25,7	1.366	27,7	3.258
	Şubat	14,4	1.483	16,6	231	24,4	1.370	26,4	3.084
	Mart	14,7	1.388	17,5	260	26,5	1.506	28,9	3.154
	Nisan	14,0	1.278	18,3	389	28,2	1.817	31,8	3.483
	Mayıs	14,3	1.335	19,0	431	30,3	2.146	34,1	3.912
	Haziran	15,5	1.496	18,9	329	29,9	1.985	32,7	3.811
	Temmuz	15,6	1.536	18,9	324	29,3	1.907	32,0	3.767
	Ağustos	14,7	1.457	17,9	316	28,8	1.960	31,5	3.733
	Eylül	14,5	1.422	17,4	285	28,8	1.970	31,2	3.677
	Ekim	15,1	1.466	19,2	396	29,9	2.045	33,2	3.907
	Kasım	14,7	1.410	18,6	369	31,5	2.339	34,6	4.118
	Aralık	14,0	1.361	18,2	407	32,7	2.699	36,0	4.468
2021	Ocak	14,3	1.443	21,4	712	30,7	2.379	36,4	4.534
	Şubat	15,4	1.586	21,7	647	30,0	2.144	35,2	4.377
	Mart	15,8	1.615	20,5	479	29,4	1.966	33,3	4.060
	Nisan	15,3	1.612	20,9	588	27,9	1.838	32,7	4.039
	Mayıs	15,4	1.570	20,4	504	29,3	1.992	33,4	4.066
	Haziran	14,1	1.446	17,8	382	27,7	1.935	30,8	3.763
	Temmuz	14,3	1.530	17,8	372	26,5	1.771	29,5	3.673
	Ağustos	14,9	1.594	17,6	288	26,6	1.705	28,9	3.587
	Eylül	14,5	1.580	17,8	359	26,5	1.777	29,4	3.716
	Ekim	14	1.543	17,9	425	26,6	1.882	29,9	3.849
	Kasım	14,6	1.599	19,1	487	26,2	1.711	30,1	3.797
	Aralık	13,5	1.495	17,4	440	25,9	1.869	29,4	3.803
2022	Ocak	13,5	1.512	17,5	447	25,3	1.768	28,7	3.728
	Şubat	13,7	1.528	17,7	441	25,6	1.774	29	3.743
	Mart	13,7	1.510	18	471	26	1.826	29,7	3.808
	Nisan	14	1.591	18	454	25,7	1.789	29,1	3.834
	Mayıs	13,8	1.590	18,3	520	25,1	1.741	29	3.852
	Haziran	13,6	1.558	17,3	425	25	1.744	28,2	3.727
	Temmuz	13,3	1.484	17,7	497	26,6	2.033	30,3	4.014
	Ağustos	12,6	1.447	15,9	382	23,7	1.677	26,6	3.506
	Eylül	12,9	1.484	16,8	455	24,1	1.709	27,6	3.648
	Ekim	13,6	1.585	17,4	448	23,8	1.569	27,2	3.602
	Kasım	13	1.561	17	477	24,1	1.749	27,6	3.787
	Aralık	14,2	1.688	19,1	583	25,2	1.749	29,5	4.020
2023	Ocak	13,6	1.610	19	638	25,2	1.833	29,9	4.081
	Şubat	13	1.536	18,5	656	25	1.901	29,7	4.093
	Mart	13,6	1.582	19,1	641	24,8	1.734	29,5	3.957
	Nisan	14,1	1.696	20,6	778	25,5	1.835	31,1	4.309
	Mayıs	13,2	1.563	19,4	738	24,7	1.815	30,2	4.116
	Haziran	12,9	1.512	19,2	745	26,5	2.182	31,8	4.439
	Temmuz	12,7	1.499	18,4	677	26,3	2.187	31,1	4.363
	Ağustos	12,3	1.466	18,3	710	25,8	2.158	30,8	4.333

	Eylül	12,1	1.427	17,6	645	25,1	2.040	29,8	4.113
	Ekim	11,4	1.346	17,1	680	24,5	2.063	29,4	4.089
	Kasım	11,8	1.391	18	730	25,4	2.148	30,7	4.269
	Aralık	12	1.443	19,6	918	26,8	2.439	33,1	4.801
2024	Ocak	11,7	1.422	20,9	1.121	26,1	2.374	33,8	4.917
	Şubat	11,4	1.389	19,6	994	26,2	2.434	33	4.818
	Mart	12	1.470	19,8	956	25,6	2.240	32,2	4.666
	Nisan	11,3	1.382	21,8	1.274	25	2.218	33,9	4.874
	Mayıs	11,3	1.386	21,2	1.225	25,9	2.434	34,2	5.044
	Haziran	12,4	1.515	22,4	1.220	28,9	2.833	37	5.568

Ek Grafik 2: Kadın İşsizlik Oranları, Mevsim Etkisinden Arındırılmış Dar Tanımlı ve Geniş Tanımlı (Âtıl İşgücü) (2014 Ocak-2024 Haziran) (Yüzde)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Hanehalkı İşgücü Araştırması, Haziran 2024. DİSK-AR tarafından hazırlanmıştır.

İŞSİZLİKLE MÜCADELE ÖNERİLERİ

- “Herkesin çalışması için, herkesin daha az çalışması” ilkesi doğrultusunda haftalık çalışma süresi gelir kaybı olmaksızın 37,5 saate, fazla mesailer için uygulanan yıllık 270 saat sınırı, 90 saate düşürülmelidir.
- Uluslararası Çalışma Örgütü’nün (ILO) “insana yaraşır iş” yaklaşımı temelinde herkese güvenceli ve nitelikli işler sağlanmalıdır.
- İş Yasasının 25/II. Maddesi yeniden düzenlenmeli ve keyfi işten çıkarmalar sona ermelidir.
- İşsizlik sigortası ödeneğinden yararlanma koşulları ve ödenek miktarı iyileştirilmelidir.
- İşsizlik Sigortası Fonu’nun amaç dışı kullanımına son verilmelidir. Fon’dan işverenlere dönük teşvik ve destekler sona erdirilmelidir.
- İstihdam artışlarında kamunun payı dikkate değerdir. Kamu istihdamının artırılması, kamuda eğreti ve güvencesiz çalışma biçimleri yerine, kadrolu ve güvenceli istihdam artışının sağlanması yaşamsal önemdedir. Kamu girişimciliği ve hizmetleri istihdam yaratacak şekilde yeniden ele alınmalı ve kamuda personel açığı derhal kapatılmalıdır.
- İşbaşında eğitim adı altında çırak, stajyer, kursiyerlerin ve bursiyerlerin ucuz işgücü deposu olarak kullanılması uygulamasına son verilmelidir.
- Uluslararası çalışma normları doğrultusunda herkese en az bir ay ücretli yıllık izin hakkı tanınmalıdır.
- Sendikal hak ve özgürlüklerin kullanımı güvence altına alınmalı, sendikal barajlar kaldırılmalı, herkesin sendika hakkını özgürce kullanabilmesi için gerekli yasal düzenlemeler yapılmalıdır.
- Kadın istihdamının artırılması ve işsizliğin azaltılması için işgücü piyasalarındaki cinsiyetçi uygulamalara son verilmeli, ev içi bakım hizmetleri devletin gereken nitelikli, yaygın ve ücretsiz bakım hizmetlerini sağlaması ile kadının üzerinden alınmalıdır.

EK: METODOLOJİK AÇIKLAMALAR

TÜİK'in Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) Yönteminde Yaptığı Değişiklikler

TÜİK Mart 2021'den başlayarak Hanehalkı İşgücü Araştırması (HİA) kapsamında önemli bir revizyona gitti. TÜİK'in yeni metodolojisinde en dikkat çeken unsur dar tanımlı işsizliğin yanında DİSK-AR tarafından uzun süredir hesaplanan geniş tanımlı işsizliğe benzer şekilde üç yeni işsizlik oranıyla birlikte toplam 4 farklı alternatif işsizlik oranının hesaplanması oldu. Metodoloji revizyonu ile yalnızca hesaplama yöntemlerinde değil, soru formunda ve tanımlarda da değişikliğe gidildi.¹

TÜİK, HİA'da kullandığı tanımlarda ILO'nun 19. Çalışma İstatistikçileri Konferansı'nda yeniden belirlenen çalışma türleri, *istihdam*, *işsizlik* ve *potansiyel işgücü* tanımları doğrultusunda değişiklikler yaptı. Böylece çalışma türleri *kendi tüketimi için üretim*, *istihdam*, *ücretsiz staj*, *gönüllü çalışma* ile ücretsiz toplum hizmeti, mahkumlarca yapılan ücretsiz çalışmalar ve ücretsiz askerlik gibi çalışmalarını kapsayan *diğer çalışma türleri* olmak üzere beş ayrı gruba ayrıldı.

Metodolojide istihdam ve işsizlik tanımları ve kapsamlarında da değişiklik yapıldı. Revizyon öncesi dönemde kendi tüketimi için üretim yapan çiftçiler yıllık gıda harcamalarının yarısından fazlasını karşılıyorsa istihdamda sayılıyordu. Revizyon ile birlikte kendi tüketimi için üretim yapanlar çıkarılarak istihdam kapsamı daraltıldı. İstihdam tanımı metodolojide "*referans dönemi boyunca ücret veya kar elde etmek amacıyla üretim veya hizmet sağlamak için herhangi bir faaliyette bulunanlar*" olarak belirtilmiştir.

Bilindiği gibi **istihdam işbaşında olanlar** ve **işbaşında olmayanlar** olarak iki gruba ayrılmaktadır. Revizyon öncesinde işbaşında olmayanlar grubundaki ücretli veya maaşlılardan "*istihdam ilişkisi devam eden ve üç ay içinde işlerine döneceklerini düşünenler ile işbaşında olmayıp gelirin en az yarısını elde edenler*" ve yevmiyelilerden "*gelirinin en az yarısını alanlar*" istihdamda sayılırken, kendi hesabına çalışanlar ile işverenler geçici olarak işten uzak olsalar da istihdamda kabul ediliyordu. Dolayısıyla işbaşında olmayan kişilerin istihdamda olmaları işteki durumlarına bağlıydı. **Yeni tanım ve kapsamda işbaşında olmayanların istihdamda sayılma durumları işten uzak kaldığı süreye, iş ile ilişkisinin devamı ve işe geri dönüş duruma bağlandı.**

TÜİK'in değişikliğe gittiği bir diğer tanım **işsizlik** oldu. Revizyon öncesi dönemde TÜİK, "*referans dönemi içinde istihdam halinde olmayan (kâr karşılığı, yevmiyeli, ücretli ya da ücretsiz olarak hiçbir işte çalışmamış ve böyle bir iş ile bağlantısı da olmayan) kişilerden iş bulmak için son 4 hafta içinde iş arama kanallarından en az birini kullanmış ve 2 hafta içinde işbaşı yapabilecek durumda olan veya üç ay içinde başlayabileceği bir iş bulmuş/kendi işini kurmuş ancak işe başlamak ya da işbaşı yapmak için çeşitli eksikliklerini tamamlamak amacıyla bekleyenler*" işsiz olarak tanımlamaktaydı. Yeni işsizlik tanımı ise "*referans döneminde istihdamda olmayan kişilerden iş bulmak için son 4 hafta içinde aktif bir iş arama kanalını kullanarak iş arayan veya iş bulmuş olduğu için iş aramayan ve üç ay içerisinde işe başlayacak kişileri*" kapsamaktadır. **Böylece işsizlik için iş arama kanalları değiştirilerek aktif iş arama kanallarına başvuru koşulları getirildi.**

¹ TÜİK'in HİA metodolojisindeki değişikliklerin tümüne erişmek için:

https://www.tuik.gov.tr/indir/metodolojikDokumanlar/hia_metod_tr.pdf (Erişim: 18 Mart 2021).

Kuşkusuz işsizlikle ilgili en önemli gelişme TÜİK'in metodolojisine eklediği ve “**ışgücüne ilişkin tamamlayıcı göstergeler**” adını verdiği 4 farklı işsizlik hesaplama türleri olmuştur. Yeni metodolojide işsizlik türleri *standart (dar tanımlı) işsizlik, zamana bağlı eksik istihdam ile işsizlerin bütünleşik oranı, işsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı ve âtil işgücü oranı* olmak üzere dört farklı tür olarak yer alıyor. TÜİK'in işsizlik türlerini hesaplama yöntemi aşağıdaki kutuda yer almaktadır.

Kutu: TÜİK Tarafından Açıklanan Dar Tanımlı İşsizlik, Tamamlayıcı İşgücü Göstergeleri ile DİSK-AR'ın Geniş Tanımlı İşsizliğin Hesaplanma Yöntemleri

Standart (dar tanımlı) işsizlik oranı

$$(\text{İşsiz sayısı} / \text{İşgücü}) \times 100$$

Zamana bağlı eksik istihdam ve işsizlerin bütünleşik oranı

$$[(\text{İşsiz} + \text{Zamana bağlı eksik istihdam}) / \text{İşgücü}] \times 100$$

İşsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı

$$[(\text{İşsiz} + \text{Potansiyel işgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel işgücü})] \times 100$$

Âtil işgücü oranı

$$[(\text{Zamana bağlı eksik istihdam} + \text{İşsiz} + \text{Potansiyel işgücü}) / (\text{İşgücü} + \text{Potansiyel işgücü})] \times 100$$

DİSK-AR'ın kullandığı geniş tanımlı işsizlik oranı

$$[(\text{İşsiz} + \text{Zamana bağlı eksik istihdam} + \text{İş aramayıp çalışmaya hazır oranlar} + \text{Ümitsiz işsizler} + \text{Mevsimlik çalışanlar}) / (\text{İşgücü} + \text{İş aramayıp çalışmaya hazır oranlar} + \text{Ümitsiz işsizler} + \text{Mevsimlik çalışanlar})] \times 100$$

TÜİK tarafından hesaplanan işsiz ve potansiyel işgücünün bütünleşik oranı ile âtil işgücü oranında ifade edilen **potansiyel işgücü** kavramı TÜİK metodolojisinde “*çalışma çağındaki nüfusa dahil olup, referans döneminde ne istihdamda ne de işsiz olan kişilerden; iş arayan fakat kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olmayanlarla, iş aramadığı halde çalışma isteği olan ve kısa süre içerisinde işbaşı yapabilecek durumda olan kişiler*” olarak tanımlanmıştır. Açıklanan eski tablolardaki hangi verileri içerdiği açıklanmamış olsa da **iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar** kategorisindeki ümitsiz işsizler ve diğer grubunu kapsadığı söylenebilir.

Bilindiği gibi **DİSK-AR'ın geniş tanımlı işsizlik hesaplaması** dar tanımlı işsiz, zamana bağlı eksik istihdam, iş aramayıp çalışmaya hazır olanlar (diğer ve ümitsiz işsizler) ile mevsimlik çalışanların sayısının toplamının, geniş işgücüne (işgücü, çalışmayıp hazır olanlar ve mevsimlik çalışanlar) bölünmesiyle elde edilmektedir (Ayrıntılı metodoloji notu için DİSK-AR İşsizlik ve İstihdamın

Görünümü raporlarına bakılabilir). TÜİK'in "âtl işgücü oranı" olarak hesapladığı işsizlik türü ile DİSK-AR geniş işsizlik hesaplaması bu bakımdan benzerlik göstermektedir.

TÜİK'in revizyon sonrası gerçekleştirdiği diğer önemli değişiklik ise TÜİK'in artık haber bülteninde manşet işsizlik oranı olarak mevsim etkisinden arındırılmış göstergeleri kullanmaya başlaması oldu. Değişikliğin gerekçesi olarak mevsimden kaynaklı etkilerin geçici olmaları sebebiyle genel eğilimin gözlemlenmesini engelliyor olması gösterildi.

Yapılan bu kapsamlı revizyonla alternatif işsizlik türlerinin hesaplamasına başlanması olumlu olsa da yayımlanan verilerin ayrıntıları sınırlı oldu. Geçmişte haber bültenleri ile birlikte istihdamda olanlardan işbaşındakiler ve bunların haftalık ortalama fiili çalışma süresi, iş aramayıp çalışmaya hazır olanların (ümitsizler ve diğer) bulunduğu işgücüne dahil olmama nedenleri, kamu sektörü istihdamına ilişkin veriler, iş arama sürelerine göre işsizler ve eğitim durumuna göre işgücü durumu gibi veriler de kamuoyuyla paylaşılmaktaydı. Revizyon sonrası dönemde yayımlanan HİA'da işgücüne ilişkin tamamlayıcı göstergeler, 15 ve üzeri yaştakilerin temel işgücü göstergeleri, ekonomik faaliyete göre istihdam edilenler ile kayıtlı olma durumuna göre istihdam edilme durumu ve bunların mevsim etkisinden arındırılmış verilerinin bulunduğu tablolar yer aldı.

TÜİK, açıkladığı HİA bültenlerinin kapsadığı dönemde de değişiklik yaptı. Bilindiği gibi HİA verileri daha önce üçer aylık hareketli ortalama ile hesaplanıyordu. Revizyon ile birlikte veriler aylık olarak hesaplanmaya başladı. Revizyonun sebebi olarak üç aylık hareketli ortalama bültenin yayımlandığı aylık dönemdeki eğilimi yansıtmaması gösterildi. Bu değişiklik sebebiyle geçmiş veriler üç aylık hareketli ortalama yerine aylık olarak revize edildi. Ayrıca, aylık veriler dışında detaylı işgücü göstergelerinin yer alacağı çeyreklik ve yıllık haber bültenlerinin yayımlanmasına da devam edileceği belirtildi. Bu nedenle, **DİSK-AR İşsizlik ve İstihdamın Görünümü raporları da bundan sonra özet ve sınırlı verileri içeren aylık raporlar ile detaylı verilerin açıklanmasıyla ayrıntılı üç aylık raporlar olarak hazırlanıp yayımlanacak.**